

УДК 657

Пашин Вікторія

Тернопільський Національний університет імені Івана Пулюя

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ЯКІСТЬ АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ І ПРОБЛЕМИ ПІДВИЩЕННЯ ЇХ ЯКОСТІ

Pashchyn Viktoriia

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

FACTORS INFLUENCING THE QUALITY OF AUDITING SERVICES AND THE PROBLEMS OF IMPROVING THEIR QUALITY

Якість аудиторських послуг є основною передумовою функціонування вітчизняних аудиторських фірм, оскільки у сучасних умовах господарювання на ринку надання таких послуг зможуть залишитися лише ті аудиторські фірми, які шляхом пошуку стратегічних можливостей і формування нових стійких конкурентних переваг підвищать систему управління якістю своїх послуг та збережуть довіру користувачів інформації до результатів аудиту.

Якість аудиту проявляється у відповідності результатів перевірки наведених у аудиторському висновку реальному стану діяльності підприємства, на якому проводився аудит [2, 22].

Аналіз результатів аудиторської діяльності та стану ринку аудиторських послуг свідчить про те, що аудиторський ринок якісно змінюється внаслідок дії низки факторів, зокрема кризових явищ у суспільстві, посиленні вимог до аудиторської професії з боку регуляторів, змін в законодавстві[1].

Низька якість аудиторських послуг зумовлена, зокрема, наступним: відсутність єдиної, загальноприйнятої, обґрунтованої економічно методики розрахунку цін за аудиторські послуги; відсутність нормативної бази аудиту – аудиторських стандартів, що забезпечили б єдині критерії якості аудиту (посадові обов'язки, службова відповідальність тощо); недостатня кількість кваліфікованих кадрів, а звідси і неосвоений ринок аудиторських послуг; відсутність типових форм документів з аудиту; відсутність методичних рекомендацій з питань комп'ютеризації аудиту; недостатній досвід контролю якості аудиторської діяльності порівняно з іншими європейськими країнами, негативний вплив дослівного перекладу закордонних стандартів та концепцій без урахування особливостей економічного розвитку нашої країни [1, с. 91].

Не менш важливими є проблеми забезпечення законодавчої стабільності, підтримка середніх підприємців у розвитку, адаптування нормативного та методичного забезпечення до вітчизняних реалій, забезпечення підтримки у формуванні великих національних аудиторських компаній на ринку аудиторських послуг.

До основних факторів впливу на якість аудиторських послуг потрібно віднести також ступінь виконання вимог стандартів та інших нормативних документів, а також ступінь повноти й точності виконання плану та програми аудиту. Серед документів, якими здійснюється нормативне регулювання основне місце займають Кодекс етики професійних бухгалтерів, а також МСА 220 «Контроль якості аудиту фінансової звітності». Якість аудиту можна розглядати як сукупність процесів, що здійснюються аудиторами при проведенні перевірки або наданні послуг та забезпечують користувачів своєчасною, достовірною та повною інформацією, що міститься в аудиторському висновку [3, 213].

Таким чином, при оцінці якості інформації, одержаної внаслідок проведення аудиту необхідно обов'язково враховувати як якісні характеристики системи аудиту в цілому так і її окремих компонентів. На нашу думку, якість в аудиті слід розуміти не лише як якість одержаної у процесі здійснення аудиту інформації, але і як якість

характеристик всіх елементів системи аудиту, що беруть участь у генеруванні цієї інформації та прямо чи опосередковано впливають на її якість.

Щоб вирішити вищеописані проблеми, необхідно використовувати різні шляхи подолання та перспективи розвитку в Україні, а саме:

1. Розробити механізм ціноутворення на аудит та аудиторські послуги шляхом вивчення міжнародного досвіду з цього питання;
2. Підвищити престиж аудиторської професії;
3. Встановити питання організаційного та технічного характеру (визначити дії аудитора у процесі конкретної ситуації при виконанні замовлення, встановити вимоги до складу, змісту та форми робочої документації, види підсумкової документації), забезпечити якість виконання послуги.
4. Розробити типові методики аудиторської перевірки фінансової звітності підприємств у розрізі галузей їх діяльності;
5. Враховувати результатів аудиторських перевірок іншими суб'єктами державного фінансового контролю;
6. Поглибити співпраці професійних аудиторських організацій України з європейськими.

Покращенню якості аудиту в Україні сприятиме лише система цілісних і комплексних заходів, які будуть спрямовані на розвиток правового поля аудиту, запровадження якісної системи комп'ютеризації аудиту, здійснення контролю над рівнем компетентності аудиторів і якості наданих послуг, забезпечення реальної незалежності аудитора та запровадження санкцій і покарань аудиторів щодо недостовірності надання аудиторських послуг.

Отже, аудиторські послуги в Україні розвиваються досить швидкими темпами, хоча існують певні проблеми. Більш глибоке дослідження цих проблем може стати основою для визначення пріоритетних напрямків вдосконалення аудиторської діяльності з огляду на перспективи розвитку ринкової економіки і відносин власності в Україні, а їх розв'язання сприятиме подальшому впровадженню аудиторської професії в господарську практику і формуванню у громадськості впевненості у високій професійній майстерності аудиторів. При вирішенні усіх наведених проблем та при дотриманні запропонованих заходів покращення аудиту, рівень даної галузі безумовно вийде на новий рівень ефективності, що у свою чергу, приверне більше інвесторів до українських підприємств та стане черговою сходинкою до асоціації з ЄС.

Список використаних джерел:

1. Петренко Н. І. Сучасні проблеми розвитку аудиту в Україні [Електронний ресурс] / Н. І. Петренко // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2019. – № 3(1). – С. 89-94.
2. Бондар В.П. Якість аудиту та фактори її підвищення /В.П.Бондар //Вісник ЖДТУ .- № 4 (46).-2008.-С.22-27
3. Василюк М.М. Умови забезпечення та чинники впливу на якість аудиторських послуг / М.М. Василюк // Інноваційна економіка. Науково-виробничий журнал .- № 1[56]. - 2015. - С.212- 215
4. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. – [Видання 2015 р.]. – Київ : Міжнародна федерація бухгалтерів, Аудиторська палата України, 2015. – URL : [http:// www.apu.com.ua](http://www.apu.com.ua)